

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง "การศึกษาการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์และวารสารวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยลำดับหัวข้อในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ ได้แก่

1. ความหมายของหนังสือพิมพ์
2. วัตถุประสงค์ของการทำหนังสือพิมพ์
3. ประเภทของหนังสือพิมพ์
4. ลักษณะของหนังสือพิมพ์
5. เนื้อหาของหนังสือพิมพ์
6. อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อสังคม
7. หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ต่อสังคม
8. บทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา
9. การใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย

เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับวารสารวิชาการ ได้แก่

1. ความหมายของวารสาร
2. วัตถุประสงค์ของการทำวารสาร
3. ประเภทของวารสาร
4. หน้าที่ของวารสาร

5. ความหมายของวารสารวิชาการ
6. หลักการพิจารณาวารสารวิชาการ
7. ความสำคัญของวารสารวิชาการต่อการศึกษา
8. การใช้วารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์

1. ความหมายของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์ (Newspaper) ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้ต่างกัน ดังนี้
พระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช 2484 มาตรา 4 วรรค 3 (2484: 1228) ได้ให้คำจำกัดความของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า "หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งมีจำหน่าย เดียวกันและออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องหรือไม่ก็ตาม"

สุกัญญา ตีรวณิช (252๑: 1) อธิบายว่า "หนังสือพิมพ์เป็นหนังสือบอกข่าว และหมายรวมตั้งแต่หนังสือข่าวฉบับย่อย ๆ ทำด้วยฝีมือของคนเพียง 2-3 คน ไปถึงหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่ออกในเมืองใหญ่ ๆ มีคนงานเป็นร้อยเป็นพัน หนังสือพิมพ์อาจจะออกเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือ รายเดือน ก็ได้"

นัชรา ศิลรักษา (2521: 9) กล่าวถึงความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าวและเหตุการณ์เคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ข่าวการเมือง ข่าวการเศรษฐกิจและสังคม ข่าวการศึกษา

ข่าวกีฬา ฯลฯ มีลักษณะเป็นกระดานขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นพับได้ ส่วนใหญ่จะออกเป็นรายวันเพื่อเสนอข่าวสดต่อประชาชน ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้กว้างขวางทันต่อเหตุการณ์

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2528: 19) กล่าวถึงความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าว เหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศมีลักษณะเป็นกระดานขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นพับได้ ส่วนมากจะออกเป็นรายวันเพื่อเสนอข่าวสด ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ทันต่อข่าวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ

ดอน บรัดเลย์ (Duane Bradley 1967: 11) ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งรวบรวมข่าวสาร ความบันเทิง พิมพ์บนกระดาษราคาถูก ซึ่งอาจพิมพ์เป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือ รายเดือน หนังสือพิมพ์จะล้าสมัยไปทันทีที่ฉบับใหม่ปรากฏขึ้นมาแทนที่

จูเลียน อาดัมส์ (Julian Adams 1969: 29) ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์รายวัน (Daily Newspaper) ว่า เป็นหนังสือพิมพ์ที่ออกจำหน่ายสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน มักจะพิมพ์ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ลงข่าวทุกชนิด เช่น ข่าวภายในประเทศ ข่าวธุรกิจการค้า ข่าวกีฬา ข่าวสังคม และข่าวบันเทิง เป็นต้น ข่าวที่น่าสนใจจะเป็นข่าวสด ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันนั้น หรืออย่างช้าไม่เกิน 2-3 วัน

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good 1973: 637) ได้อธิบายถึงความหมายของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกตามวาระ มีกำหนดติดต่อไปเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกระดานขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นพับได้ จุดมุ่งหมายเพื่อเสนอข่าวสารและสิ่งที่น่าสนใจทั่วไป ตามปกติกำหนดออกเป็นรายวัน หรือ รายสัปดาห์ แต่ถ้าเพื่อการศึกษา อาจออกเป็นรายปักษ์หรือรายเดือนก็ได้

ความหมายของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไปเป็นลำดับ จะเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นพับได้ เสนอข่าวทุกชนิดที่เป็นข่าวสดและน่าสนใจ ทั้งข่าวภายในประเทศและข่าวภายนอกประเทศ ลักษณะของข่าวจะต้องเป็นข่าวสด นอกจากเสนอข่าวแล้วยังต้องเสนอบทความหรือคอลัมน์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ที่ประชาชนสนใจในขณะนั้น

2. วัตถุประสงค์ของการทำหนังสือพิมพ์

วัตถุประสงค์ของการทำหนังสือพิมพ์ อาจมีความแตกต่างกันไปตามนโยบายของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ แต่โดยส่วนรวมแล้วต่างก็มุ่งที่จะเสนอข่าวสารแก่ผู้อ่านเช่นเดียวกัน มีผู้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือพิมพ์ไว้ ดังนี้

วิฑูรย์ วิริยะพันธุ์ (2520: 48) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือพิมพ์ไว้ สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อแจ้งข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของโลก
2. เพื่อให้ความเข้าใจ หนังสือพิมพ์จะต้องเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและติดตามเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้น ๆ มาเสนอให้ประชาชนทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง
3. เพื่อให้คำแนะนำในเรื่องที่ประชาชนประสงค์จะทราบ หรือเรื่องที่ควรแนะนำให้ประชาชนทราบ
4. เพื่อให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์สนุกสนานในเนื้อเรื่องที่หนังสือพิมพ์นำมาลง

วัลลก สวัสดิ์วัลลก (2527: 359) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำหนังสือพิมพ์ไว้ สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อแจ้งข่าว ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ประการสำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์
2. เพื่อเป็นสื่อกลาง สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาล หรือประชาชนกับประชาชน

3. เพื่อแนะนำ หรือให้การศึกษาแก่ประชาชนให้ทราบถึงเรื่องที่ควรทราบ

4. เพื่อให้ความบันเทิง แก่ผู้อ่านไปพร้อม ๆ กับการอ่านข่าว

จากแนวคิดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์สำคัญของการทำหนังสือพิมพ์ คือ การเสนอข่าวสารให้ประชาชนทราบ และยังมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การให้ความบันเทิง ตลอดจนให้สาระความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน

3. ประเภทของหนังสือพิมพ์

การแบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปมักจะยึดลักษณะในการเสนอข่าว เป็นแนวสำหรับพิจารณา ได้มีผู้แบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ไว้ ดังนี้

สลดศรี จันทร์รังสี (2526: 8) ได้จำแนกหนังสือพิมพ์ออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper) หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเสนอเนื้อหาสาระหนัก ๆ เช่น ข่าวสารทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ที่เรียกว่าข่าวหนัก เนื้อหาหน้าในประกอบด้วยบทความค่อนข้างหนักเช่นกัน รูปแบบการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะจัดแบบเรียบ ๆ เช่น ตัวพิมพ์ที่มีขนาดแตกต่างกันในหัวข่าว ในความนำของข่าว มีภาพประกอบไม่มากนัก ไม่มีสีอื่นนอกจากสีขาว-ดำ มียอดจำหน่ายไม่มากผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ยังจำกัดอยู่ในแวดวงของผู้มีการศึกษาระดับค่อนข้างสูงพอสมควร

2. หนังสือพิมพ์ประเภทชื่อเสียงโด่งดัง (Popular Newspaper Quantity Newspaper) หนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเสนอเนื้อหาสาระที่คนอ่านได้ทุกระดับ ตั้งแต่มีการศึกษาน้อยจนถึงผู้มีการศึกษาสูง ข่าวที่เสนอส่วนใหญ่เป็นข่าวเบา เช่น ข่าว

อาชญากรรม ข่าวที่น่าสนใจ ข่าวการเมืองที่ไม่หนักจนเกินไป รูปแบบการจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ จะนิยมใช้พาดหัวข่าวขนาดใหญ่ มีภาพประกอบหลาย ๆ ภาพ ทั้งที่เป็นภาพประกอบข่าวและภาพเป็นข่าว ใช้สีอื่น ๆ เข้าประกอบในหน้าหนึ่งด้วย เช่น สีเขียว สีชมพู สีแสด ซึ่งกลายเป็นสัญลักษณ์ประจำของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ๆ ยอดจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้สูงมาก

ดร.ณี หิรัญรักษ์ (2530: 4-5) ได้จำแนกหนังสือพิมพ์ออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) เป็นหนังสือพิมพ์ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อข่าวสารประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้นและข่าวเบาะข่าวดังกล่าวนี้ ได้แก่ ข่าวอาชญากรรม ข่าวอุบัติเหตุ ไฟไหม้ ข่าวในแวดวงสังคม เป็นต้น ซึ่งเป็นข่าวที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เหมาะสำหรับผู้่านทุกระดับผลที่ตามมาจากการอ่าน ตลอดจนการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ จะมีลักษณะทันทีทันใด การจัดหน้าของหนังสือพิมพ์ประเภทนี้จะเน้นด้านดึงดูดใจ และเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้มากที่สุด จำนวนจำหน่ายค่อนข้างสูง
2. หนังสือพิมพ์ประเภทเฟื่องคุณภาพ (Quality Newspaper) เป็นหนังสือพิมพ์ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อข่าวสารที่เน้นหนักทางด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม และปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะเป็นข่าวหนัก เหมาะสำหรับผู้่านที่สนใจและอยู่ในวงการ ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ มีจำนวนค่อนข้างจำกัด และน้อยกว่าผู้อ่านหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ดังนั้นจำนวนจำหน่ายจึงต่ำกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทแรก

นอกจากนี้ ก้นทิมมา ธนะโสภณ (2530: 403-404) ยังได้แบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ตามลักษณะเนื้อหาออกเป็น 2 ประเภท สรุปได้ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ทั่วไป (General Newspaper) มีความหลากหลายในการเสนอเนื้อหา มีข่าวทุกประเภท ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจทั้งในประเทศและนอกประเทศ ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม บันเทิง ฯลฯ ตลอดจนการเสนอ บทความ

บทวิจารณ์ คอลัมน์ต่าง ๆ เนื้อหาที่นำเสนอครอบคลุมตั้งแต่ในราชสำนักจนถึงบุคคลทั่วไป
หนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทหนังสือพิมพ์ทั่วไป

2. หนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่องหรือเฉพาะกลุ่ม (Specialized Newspaper)
จะเสนอเนื้อหาเน้นเฉพาะเรื่องหรือเพื่อคนอ่านเฉพาะกลุ่ม เช่น

2.1 หนังสือพิมพ์ธุรกิจ เน้นเนื้อหาเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ
ธุรกิจการเงิน การค้า การเกษตร การธนาคาร เป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้จะมีข่าวในลักษณะอื่น
เช่น ข่าวการเมือง ข่าวสังคม บันเทิงอยู่บ้างก็ตาม แต่มักจะต้องเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ
หรือธุรกิจอยู่ด้วยเสมอ เช่น หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ เป็นต้น

2.2 หนังสือพิมพ์ด้านกีฬา เสนอข่าวคราวทางด้านกีฬาทุกประเภท
รวมทั้ง รายงานผลการแข่งขัน ฯลฯ เช่น สยามกีฬารายวัน เป็นต้น

2.3 หนังสือพิมพ์เฉพาะสำหรับเด็ก เช่น หนังสือพิมพ์เสียงเด็ก เป็นต้น
จากทัศนะต่าง ๆ ดังกล่าว สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์มี 2 ประเภท คือ
หนังสือพิมพ์ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อข่าวสารประเภทเร้าอารมณ์ ตื่นเต้น เช่น ข่าวอาชญากรรม
ข่าวสังคม เป็นต้น ประชาชนนิยมอ่านมาก อีกประเภทหนึ่งคือ หนังสือพิมพ์ที่มุ่งเสนอข่าวสารที่
เน้นหนักด้านการเมือง เศรษฐกิจ เป็นต้น มียอดจำหน่ายน้อยกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทแรก

4. ลักษณะของหนังสือพิมพ์

โดยทั่วไปหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจะมีลักษณะบางประการร่วมกัน ซึ่งสังเกตได้
ง่าย มีผู้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ไว้ ดังนี้

บำรุงสุข สีหอำไพ (2520: 8) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์สรุปได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์สูงสุดในบรรดาสื่อมวลชนทุกประเภท
2. จำหน่ายแพร่หลายทั่วไป หาซื้อได้ง่าย มีต้นทุนการผลิตต่ำ
3. หนังสือพิมพ์จะเสนอภาพ ข่าว และเรื่องราวที่สามารถเก็บรักษาไว้
เป็นหลักฐานได้นาน ใช้อ้างอิงได้
4. ให้ข่าวสารละเอียดลึกซึ้งมากกว่าวิทยุ โทรทัศน์

5. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่แตกต่างไปจากสิ่งพิมพ์อื่น เสนอข่าวสารใหม่ ๆ น่าสนใจ ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยทัศนะอันกว้าง และพัฒนาความรู้สึกนึกคิดเป็นอย่างดี

รัฐจวน อินทรกำแหง (2520: 32) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ไว้สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ทั่วไปจะมีรูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน กล่าวคือ ใช้กระดาษไม่ติดกวางเรียงซ้อนกัน ไม่เย็บติดกัน การจัดหน้า จัดคอลัมน์ การเสนอเนื้อหาของแต่ละหน้าไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละฉบับ ชื่อของหนังสือพิมพ์มักจะอยู่ก่อนไปทางข้างบนด้านซ้าย หรือตรงกลางหน้าแรกบริเวณชื่อจะมีเครื่องหมายหรือคำขวัญของหนังสือพิมพ์อยู่ด้วย หน้าแรกของหนังสือพิมพ์บอกปีที่ ฉบับที่ และวัน เดือน ปี ฉบับแรก ฉบับหลัง ถ้าพิมพ์หลายครั้งในแต่ละวัน บอกชื่อ สถานที่พิมพ์ บรรณาธิการไว้ตอนล่างสุดของหน้าแรกหรือหน้าสุดท้าย อาจมีบางฉบับบอกไว้หน้าอื่น หน้าสุดท้ายมักจะใช้สำหรับต่อข้อความจากหน้าที่ไม่จบในหน้าแรก

วาณี ฐาปนวงศ์ศานติ (2529: 41) กล่าวว่า "หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกตามวาระติดต่อกันเป็นลำดับ มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนหลายแผ่นพับได้ เสนอข่าวที่น่าสนใจ ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้ที่ทันต่อความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกอยู่เสมอ"

ระวีวรรณ ประกอบผล (2530: 11) กล่าวถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ไว้สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์คือกระดาษบอกข่าว จำนวนหลายแผ่นพับได้ ไม่มีการเย็บเล่ม ไม่มีปก เสนอข่าวความคิดเห็นและอื่น ๆ ที่เป็นเรื่องของเหตุการณ์ปัจจุบันกำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน มีกำหนดออกที่แน่นอน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ทั่วไปมีรูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน จะต่างกันบ้างในเรื่องของสี ขนาด นโยบายของแต่ละฉบับ หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่ราคาถูก หาง่าย จะเสนอข่าวสารใหม่ ๆ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ช่วยพัฒนาความรู้สึกนึกคิดและสามารถเก็บไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้

5. เนื้อหาของหนังสือพิมพ์

การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ นอกจากจะเสนอข่าวแล้วยังประกอบไปด้วยสาระต่าง ๆ อีกมากมาย มีผู้กล่าวถึงเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

ชวรัตน์ เชิดชัย (2520: 36-37) ได้แบ่งเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไว้ 3 ประเภท สรุปได้ ดังนี้

1. ข่าว เนื้อหาสำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ คือ ข่าวทุกประเภท ข่าวทุกข่าวมักจะมีหลายแง่หลายมุม ผู้สื่อข่าวหรือบรรณาธิการที่ดีควรเสนอข่าวให้ครอบคลุมแง่มุมเหล่านั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้และมีความเที่ยงธรรม

2. บทบรรณาธิการและคอลัมน์ต่าง ๆ บทบรรณาธิการเป็นความเห็นของหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมหรือเรื่องที่เสนอเป็นข่าวอยู่ในขณะนั้น ส่วนคอลัมน์คือ บทความ หรือข้อเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ลงพิมพ์เป็นประจำในหนังสือพิมพ์

3. บทความ สารคดีและบันเทิงคดี นับเป็นองค์ประกอบสำคัญของเนื้อหาหนังสือพิมพ์ เป็นการเพิ่มเติมเนื้อหาให้ผู้อ่านนอกเหนือไปจากข่าว เรื่องประเภทนี้จะมีย่านน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ประเภทและนโยบายของหนังสือพิมพ์เป็นสำคัญ

รัฐจวน อินทรกำแหง (2520: 45-47) แบ่งเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไว้ 4 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. ข่าว เป็นเนื้อหาที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์รายวัน และต้องเป็นข่าวสด ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ที่ดีจึงต้องใช้เนื้อที่ส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์ให้เป็นเนื้อที่สำหรับข่าว ซึ่งอาจเป็น 65 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อที่ทั้งหมด การเสนอข่าวที่นิยมกันคือ การเสนอเป็นข้อเขียน เพราะให้รายละเอียดต่าง ๆ ได้ชัดเจนและมีภาพประกอบข่าว ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้อ่านได้รู้สึกร่วมไปในเหตุการณ์นั้น ๆ

2. บทบรรณาธิการ เป็นบทความที่กินเนื้อที่ไม่มากนัก แต่เป็นคอลัมน์ที่มีความหมายและความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเท่ากับเป็นการแสดงถึงนโยบายของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น บทบรรณาธิการมักจะพิมพ์ด้วยตัวดำหนักล้อมกรอบด้วยเส้นหนักและจะพิมพ์ในหน้าใดหน้าหนึ่งโดยไม่เปลี่ยนแปลง ดังเช่น สยามรัฐอยู่ที่หน้า 7 ไทยรัฐอยู่ที่หน้า 3 บ้านเมืองอยู่ที่หน้า 4 เป็นต้น

3. บทความ กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ได้แบ่งเนื้อหาไว้สำหรับบทความต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ช่วยให้เข้าใจเรื่องราวที่เกี่ยวกับข่าวนั้น ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น อาจเป็นบทความที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม การศึกษา และสารคดีความรู้อื่น ๆ ซึ่งอาจใช้เนื้อที่ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อที่ทั้งหมด

4. โฆษณาแจ้งความ มีความสำคัญต่อนักหนังสือพิมพ์มาก เพราะเป็นรายได้ที่จะช่วยพยุงฐานะของหนังสือพิมพ์ไว้ นอกเหนือจากรายได้จากจำหน่ายเป็นรายวัน เนื้อที่สำหรับลงโฆษณาแจ้งความไม่ควรเกิน 20 เปอร์เซ็นต์ ของเนื้อที่ทั้งหมด

จากข้อเขียนของอาจารย์ภาควิชาบรรณาธิการศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2528: 33-34) ได้แบ่งเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไว้ 5 ประการ สรุปได้ ดังนี้

1. ข่าว คือ รายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ ในชีวิตประจำวันของคนในประเทศหรือโลก ข่าวมี 2 ประเภท คือ ข่าวหนัก ได้แก่ ข่าวที่มีสาระประโยชน์ เช่น ข่าวทางเศรษฐกิจ การศึกษา ฯลฯ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ข่าวเบา ได้แก่ ข่าวกีฬา อุบัติเหตุ บันเทิง ฯลฯ เป็นต้น

2. บทนำหรือบทวิจารณ์ บรรณาธิการเป็นผู้เขียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

3. สารคดี บทความ คอลัมน์ประจำ จะมีเป็นประจำทุกฉบับ สารคดี คือ เรื่องที่เป็นสาระหรือเป็นวิชาการ บทความอาจเป็นความคิดเห็นหรือวิชาการ คอลัมน์ประจำ จะมีคอลัมน์ตามความเหมาะสม และมีชื่อผู้เขียนประจำ

4. ภาพประกอบ เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะจะทำให้เกิดความเข้าใจและน่าสนใจมากขึ้น

5. โฆษณาแจ้งความ ของบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ และเป็นแหล่งรายได้ของหนังสือพิมพ์

นอกจากนี้ วัลลภ สวัสดิวัลลภ (2527: 350) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ สรุปได้ว่า เนื้อเรื่องของหนังสือพิมพ์จะมีลักษณะไปในแนวใดก็จะขึ้นอยู่กับ

กับประเภทและวัตถุประสงค์ของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น เช่น หนังสือพิมพ์รายวัน วัตถุประสงค์คือเสนอข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น ความบันเทิง ดังนั้น เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันจึงมีรายการข่าวต่าง ๆ ทั้งข่าวสด ข่าวน่าสนใจทั้งภายในและต่างประเทศ เช่น เหตุการณ์ประจำวัน ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวสังคมในด้านการเสนอความรู้ ความคิดเห็นและความบันเทิง ก็จะมีคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น คอลัมน์วิจารณ์ คอลัมน์สุขภาพ คอลัมน์แนะแนว คอลัมน์กีฬา ฯลฯ นอกจากนี้ก็มีแจ้งความโฆษณาสินค้าและบริการ เป็นต้น

จากทัศนะต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ประกอบไปด้วยเนื้อหาสำคัญหลายส่วน ข่าวเป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญมากที่สุด และมีเนื้อหาประกอบอื่น ๆ อีกมาก ได้แก่ บทบรรณาธิการ บทความหรือคอลัมน์ต่าง ๆ ภาพประกอบ และโฆษณาแจ้งความ เป็นต้น

6. อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อสังคม

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ แก่ประชาชน มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด ความเป็นอยู่ของคนในสังคมนั้น ๆ มีผู้กล่าวถึงอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ต่อสังคมไว้ ดังนี้

ทองใบ ทองเปาด์ (2525: 341) ได้จำแนกอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อรัฐและสังคมไว้ 4 ประการ สรุปได้ ดังนี้

1. อิทธิพลต่อความคิดหรือ ทัศนะของประชาชน ข่าวสารความเคลื่อนไหว บทความและบทวิจารณ์ต่าง ๆ มีอิทธิพลในทางก่อให้เกิดความคิดหรือทัศนะแก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือขัดแย้งก็ได้

2. อิทธิพลต่อศีลธรรมของประชาชน อิทธิพลในด้านนี้อยู่ที่วิธีการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ หากเน้นข่าวอาชญากรรม ลงภาพที่ล่อแหลมต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ลงเรื่องในเชิงลามกอนาจาร ก็ให้ผลในทางลบ แต่ถ้าเน้นในทางตรงข้าม ยกย่องสรรเสริญคนดี ลงเรื่องที่เสริมสร้างสติปัญญา ผลที่ได้ก็จะเป็นทางบวก

3. อิทธิพลต่อรสนิยมของประชาชน การเสนอข่าวสาร สารคดี บทความ ภาพและการโฆษณาอื่นค่านั้น หนังสือพิมพ์ต้องพิจารณาในเรื่องเนื้อหาสาระและวิธีเสนอให้มีคุณค่าต่อผู้อ่าน รวมถึงการใช้ภาษา หนังสือพิมพ์ต้องตระหนักอยู่เสมอว่า สิ่งเหล่านี้จะเป็นบทเรียนและแบบอย่างที่จะซึมซาบเข้าสู่ประชาชนผู้อ่านตลอดเวลา หากเป็นแบบอย่างที่ดีก็จะช่วยพัฒนาจิตใจและสติปัญญาให้สูงขึ้น มองเห็นว่าสิ่งใดดีงามหรือไม่ดีงาม และสิ่งใดควรหรือไม่ควร นับเป็นอิทธิพลอย่างหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในการปลูกฝังรสนิยมแก่ประชาชน

4. อิทธิพลต่อมาตรฐานการครองชีพของประชาชน มาตรฐานการครองชีพหมายถึง การกินดีอยู่ดี ปัจจัยของการกินดีอยู่ดีก็คือ มีอาชีพเป็นหลักฐานมั่นคง มีสุขภาพดีทั้งจิตและกาย มีที่อยู่ถูกสุขลักษณะและสมควรแก่สภาพ และที่สำคัญก็คือ มีสติปัญญารู้จักใช้วิจรรณญาณ สามารถแก้ปัญหาเป็น หนังสือพิมพ์สามารถให้การศึกษาให้คำแนะนำแก่ประชาชนได้ โดยเสนอเป็นบทความ บทความต่าง ๆ เป็นต้น

จากที่ณะดังกล่าวนี้ สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งจะไปในทางดีหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของหนังสือพิมพ์

7. หน้าที่ของหนังสือพิมพ์ต่อสังคม

หนังสือพิมพ์มีหน้าที่ตอบสนองความต้องการของสังคม รับผิดชอบและส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดและจิตใจของผู้อ่าน ดำเนินการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีผู้กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ต่อสังคมไว้ ดังนี้

มัตต์ซีย์ นินนาทเนท์ (2527: 36-37) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้ 6 ประการ คือ

1. เสนอข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจต่อผู้อ่าน หน้าที่การเสนอข่าวสารเป็นหน้าที่พื้นฐาน และมีความสำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์และข่าวที่เสนอต้องมีความสมบูรณ์ครบถ้วน ถูกต้องและเที่ยงธรรม

2. วิจารณ์ข่าว การวิพากษ์วิจารณ์ข่าวจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถที่จะรู้และเข้าใจความตื้นลึกหนาบางของข่าวบางข่าวได้ และทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจต่อสภาพเหตุการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เป็นการส่งเสริมผู้อ่านให้เกิดพัฒนาการทางความคิด รู้จักมองปัญหาและสำรวจเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงรอบด้านอยู่เสมอ

3. ให้ความบันเทิง หนังสือพิมพ์ในปัจจุบันมีเนื้อหาประเภทสารบันเทิงมากกว่าแต่ก่อน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนองความต้องการของผู้อ่านบางกลุ่ม เนื้อหาสาระบันเทิงเหล่านี้ ได้แก่ เรื่องประเภทตลกขบขัน การ์ตูน ปัญหาอักษรไขว้ เกมต่าง ๆ คอลัมน์เกี่ยวกับงานอดิเรก หรือเรื่องอื่นที่อ่านเองได้เหมือนกัน โดยมุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และพักผ่อนหย่อนใจแก่ผู้อ่านเป็นส่วนใหญ่

4. ทำหน้าที่เป็นตัวกลางหรือเป็นสื่อกลาง ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนซึ่งมีหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างบุคคล องค์กรและสถาบันต่าง ๆ เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถาบันต่าง ๆ ทั้งยังก่อให้เกิดการแสดงประชามติหรือข้อเรียกร้องตามความต้องการของประชาชน

5. ช่วยผู้อ่าน ข่าวและบทวิจารณ์บางอย่างมุ่งให้ความช่วยเหลือผู้อ่านโดยตรง เช่น คอลัมน์แนะนำสุขภาพ อาชีพ งานอดิเรก แนะนำและวิจารณ์หนังสือ ศิลปะ ภาพยนตร์ สารคดีต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนั้นหนังสือพิมพ์ยังสามารถนำมาใช้เป็นอุปกรณ์ทางการศึกษา การเรียนการสอน หรืออภิปรายได้โดยตรงอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

6. โฆษณา มีความสำคัญต่อหนังสือพิมพ์มาก หนังสือพิมพ์ต้องอาศัยโฆษณาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการพิมพ์และอื่น ๆ จึงทำให้ราคาหนังสือไม่สูงมากนัก และโฆษณาก็จะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบว่า จะซื้อหรือขายสินค้าได้ที่ไหน และช่วยให้มาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น นอกจากนั้นโฆษณายังช่วยให้ผู้อ่านสามารถรู้แหล่งที่หางานทำ การขอความช่วยเหลือ เกิดการเปรียบเทียบสินค้า ฯลฯ เป็นต้น

วัลลภ สวัสดิวัลลภ (2527: 36๑-364) กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้

4 ประการ คือ

1. การบอกเล่าข่าวสาร เป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่ดีจะต้องทำด้วยความรับผิดชอบ ได้แก่ การเสนอข่าวตรงต่อความจริง เสนอด้วยความเป็นกลาง เป็นข่าวที่ควรค่าแก่ความเป็นข่าวและด้วยความรวดเร็วทันเหตุการณ์
2. การเป็นสื่อกลาง เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับรัฐบาล และระหว่างประชาชนกับประชาชนด้วยกัน ได้แก่ เป็นเสียงแทนเมตมหาชน ด้วยการรายงานข่าว และสอดส่องการบริหารบ้านเมือง เป็นสื่อระหว่างรัฐบาลกับประชาชน และสะท้อนความคิดเห็นนำเอานโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลมาสู่ประชาชน
3. การให้คำแนะนำในสิ่งที่ประชาชนควรจะรู้ในด้านบุคลิกภาพ สุขภาพ การครองชีพอย่างมีความสุข อาชีพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความรู้ทั่วไป
4. การให้ความบันเทิง และเลือกเฟ้นสิ่งที่จะเสนอให้มีคุณค่าในทางริเริ่มสร้างสรรค์ และส่งเสริมจริยธรรม

วาณี ฐาปนวงศ์สานติ (2529: 41) กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้

ดังนี้

1. เสนอข่าวสด ทันเหตุการณ์ ฉบับใดสามารถเสนอข่าวได้รวดเร็วจะได้รับความนิยมมาก ฉบับใดเสนอข่าวล่าช้า ผู้อ่านจะไม่ค่อยสนใจ หน้าที่สำคัญยิ่งของหนังสือพิมพ์ คือ การเสนอข่าวสด รวดเร็ว
2. ข่าวที่เสนอต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ หรือสับสน ภาษาที่ใช้เขียนข่าวต้องกระชับสำนวนเข้าใจง่าย
3. ต้องเสนอข่าวที่เที่ยงตรงต่อความจริง ซึ่งเป็นหน้าที่หลักและสำคัญ ของหนังสือพิมพ์ที่พึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

4. เสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม เป็นตัวกลางประสานความเข้าใจระหว่างหน่วยงานหรือประชาชนกับผู้ปกครองประเทศ ส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยให้มั่นคง

มาลี บุญศิริพันธ์ (2529: 4-5) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้ 4 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. ให้ข่าวสาร ข้อเท็จจริงแก่ผู้อ่านเพื่อผู้อ่านจะได้ทราบเหตุการณ์ทั้งหมดอย่างถูกต้อง สามารถวินิจฉัยได้ด้วยตนเอง
2. ให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นกลางและยุติธรรม
3. ให้ความบันเทิง เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด
4. เป็นสื่อโฆษณา เป็นสื่อกลางธุรกิจแนะนำสินค้าให้ผู้อ่านได้มีโอกาสซื้อหรือตัดสินใจซื้อ และเป็นแหล่งรายได้สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์

เอิร์ล อิงลิช และแคลเรนซ์ ฮาช (Earl English and Clarence Hach 1963: 242-244) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ไว้ 5 ประการ คือ

1. เสนอข่าวด้วยความถูกต้องและเที่ยงตรง
2. วิเคราะห์ข่าวช่วยให้ผู้อ่านสามารถที่จะรู้และเข้าใจถึงความตื้นลึกหนาบางของข่าว

3. ให้ความบันเทิงเพื่อความสนุกสนานและพักผ่อนหย่อนใจ
4. ช่วยเหลือแนะนำผู้อ่าน เช่น คอลัมน์แนะนำเกี่ยวกับสุขภาพ
5. โฆษณา เป็นการให้บริการแก่สาธารณชนทางอ้อม

แนวคิดต่าง ๆ ดังกล่าว สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์มีหน้าที่เสนอข่าวสารหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เสนอข่าวด้วยความถูกต้อง เที่ยงตรงและยุติธรรม เป็นสื่อกลางระหว่างบุคคล สถาบันต่าง ๆ และเป็นสื่อกลางธุรกิจ ตลอดจนให้ความรู้ความบันเทิง และส่งเสริมจริยธรรมแก่ผู้อ่าน

8. บทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของคนในสังคม นอกจากจะเสนอข่าวประจำวันแล้วยังเสนอข้อความรู้แขนงต่าง ๆ มากมาย นับได้ว่าหนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก มีผู้กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521: 14) ได้กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษาไว้ สรุปได้ว่า ในปัจจุบันได้มีการนำเอาสื่อมวลชนมาใช้เป็นสื่อการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการเรียนจากตำรา การอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ ชมโทรทัศน์ ภาพยนตร์ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในด้านการเรียนการสอน สามารถใช้ได้ครบทุกวิชา ผู้สอนควรแนะนำให้เด็กเรียนอ่านประจำและแนะนำให้รู้จักการคิดวิเคราะห์

จากรายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาสื่อมวลชนสำหรับเด็ก ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522: 114) กล่าวถึง บทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา โดยพิจารณาจากผลที่ผู้อ่านได้รับว่าหนังสือพิมพ์ให้คุณค่าทางการศึกษาดังนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น ข่าวสารและสารคดีบางเรื่องอาจช่วยเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่เรียนให้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่ทันเหตุการณ์และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ความเป็นไปของการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างดีอีกด้วย
2. ช่วยปลูกฝังนิสัยให้เป็นคนรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดวิจารณ์เนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่านและก่อให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตัวเอง
4. ทำให้ทราบความเคลื่อนไหว และการค้นคิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ และให้ความรู้รอบตัว
5. ข่าวการเมือง การปกครอง ทำให้ผู้อ่านรู้นโยบาย การปกครอง ประเทศประพฤตินได้อย่างถูกต้อง และรู้หน้าที่ของพลเมือง

6. ทำให้ทราบความเป็นไปของประเทศต่าง ๆ ในโลก ทราบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงมีประโยชน์ต่อการศึกษาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ

7. ชาวอาชญากรรม เป็นตัวอย่างในเรื่องศีลธรรมและความประพฤติ มีประโยชน์ด้านการศึกษาพฤติกรรมของคนในสังคมทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา

8. ให้ความรู้ทางสุขศึกษา การรักษอนามัย และการป้องกันโรค

9. ชาวเกี่ยวกับศาสนา อารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้มีความรู้ทางสังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นรายละเอียดปลีกย่อยนอกจากในตำราเรียน

10. ใช้เก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ นำไปเก็บเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

11. ใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ในขณะนั้น

12. นำมาเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนได้โดยตรง เช่น

ก. ฝึกทักษะการอ่าน การย่อความ ศึกษาแบบอย่างของการเขียน

ลักษณะต่าง ๆ ฝึกทักษะการพูดหลังการอ่าน

ข. ให้นำเข้าสู่บทเรียน ประกอบเนื้อหาบางตอน ฯลฯ

นวนิภา มณีฉาย (2524: 42) กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษาแก่ระบบกับเด็กและเยาวชนทั้งขณะที่กำลังเล่าเรียนหรือเรียนจบการศึกษาภาคบังคับของโรงเรียนแล้ว ก็จะมีโอกาสศึกษาหาความรู้และทราบความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมได้จากหนังสือพิมพ์ เพราะข่าว บทความและสารคดีในหนังสือพิมพ์จะมีเนื้อหาครอบคลุมหลายวิชา เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามต้องการ หนังสือพิมพ์รายวันถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวันของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองหลวง

จากแนวคิดต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้ สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา เพราะหนังสือพิมพ์จะมีเนื้อหาครอบคลุมหลายวิชาสามารถนำมาเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนได้โดยตรง และใช้ได้ครบทุกวิชา

9. การใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษา เพราะสามารถนำประโยชน์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ครบทุกวิชานั้น สำหรับวิชาภาษาไทย มีผู้กล่าวถึงการใช้นี้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอน ดังนี้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523: 228-231) ได้เสนอแนะวิธีการใช้นี้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ สรุปได้ ดังนี้

1. ในด้านการแสวงหาความรู้ ครูภาษาไทยควรหาหนทางให้ผู้เรียนหาความรู้เกี่ยวกับข่าว และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ โดยการอ่านหนังสือพิมพ์ ซึ่งครูอาจจัดกิจกรรมการสอนได้ ดังนี้

1.1 ให้นักเรียนย่อข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือสรุปข่าวประจำวัน

1.2 ให้นักเรียนอ่านข่าวหนังสือพิมพ์แล้วเขียนแยกแยะแสดงส่วนที่เป็นเนื้อข่าวสำคัญ หรือส่วนที่เป็นใจความประกอบ

1.3 ให้นักเรียนนำข่าว หรือประกาศที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มาฝึกอ่านออกเสียง ทำนองเป็นโฆษกวิทยุ หรือโทรทัศน์

1.4 มอบหมายให้นักเรียนไปเขียนสรุปข่าว และติดไว้ที่ป้ายประกาศของโรงเรียน หรืออ่านทางเครื่องขยายเสียงขณะพักกลางวัน

2. ครูภาษาไทยควรเข้าใจให้นักเรียนเกิดความใคร่รู้ ใคร่เรียน อยากแสวงหาความรู้จากข่าว (awareness) อยากทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ ด้วยการให้นักเรียนสนทนา หรืออภิปรายเกี่ยวกับข่าวต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์ข่าว ครูภาษาไทยควรปลูกฝังให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ข่าว ซึ่งอาจทำได้ ดังนี้คือ

3.1 ให้นักเรียนอ่านบทบรรณาธิการ หรือบทความต่าง ๆ แล้วให้ฝึกแยกข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น

3.2 ให้นักเรียนเปรียบเทียบข่าวจากหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับ แล้วบอกใจความสำคัญของข่าว หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ตลอดจนบอกวิธีการเสนอข่าวของแต่ละฉบับ

3.3 ให้นักเรียนวิเคราะห์การพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ โดยนำหนังสือพิมพ์คุณภาพ หรือหนังสือพิมพ์ที่มุ่งตลาดทั่วไปมาเปรียบเทียบกัน

3.4 ให้นักเรียนวิเคราะห์การใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

3.5 ให้นักเรียนสังเกต และรวบรวมคำที่มักจะสะกดผิด

4. การวิพากษ์วิจารณ์ ครูภาษาไทยควรฝึกให้นักเรียนมีวิจารณ์แผน
รู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างถูกต้อง และเป็นธรรมชาติ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

4.1 มอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นหมู่ วิพากษ์วิจารณ์การพาดหัวข่าว
การเสนอหัวข้อย่อย และวิธีการเสนอข่าว ตลอดจนการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ

4.2 ให้นักเรียนอภิปรายเป็นคณะ (panel discussion) หรือ
อภิปรายหมู่ (symposium) เกี่ยวกับการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์

4.3 ให้นักเรียนตัดภาพประกอบข่าวหนังสือพิมพ์ และวิจารณ์ความ
เหมาะสม

4.4 ให้นักเรียนวิจารณ์ภาษาโฆษณาในหนังสือพิมพ์

5. ความซาบซึ้งในคุณค่า (appreciation) ของหนังสือพิมพ์ ครูภาษาไทย
ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้ซึ่งถึงคุณค่าของหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นแหล่งเสนอข่าวสาร
ข้อเท็จจริง ความรู้ ความคิด และความบันเทิง ฯลฯ โดยอาจให้นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่า
และประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อสังคม หรืออาจให้นักเรียนทำหนังสือพิมพ์เอง

6. ความสามารถในการเขียน ครูภาษาไทยอาจใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่อง
ส่งเสริมทักษะการเขียน ด้วยการทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ คือ

6.1 ให้นักเรียนเขียนข่าวมาส่ง

6.2 ให้นักเรียนเขียนบทความ สารคดี หรือบทความวิพากษ์วิจารณ์

6.3 ให้นักเรียนฝึกเขียนประกาศและโฆษณาสินค้าต่าง ๆ

สมพร มั่นตะสุตร (2526: 202-205) ได้เสนอแนะวิธีใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการ
การเรียนการสอนภาษาไทยไว้ สรุปได้ ดังนี้

1. ใช้เพื่อสร้างความสนใจในการเรียนภาษา โดยครูชักชวนสนทนา หรือ
อภิปรายถึงเรื่องราวที่น่าสนใจต่าง ๆ

2. การใช้สื่อมวลชนเพื่อให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ข่าวสารต่าง ๆ นอกจากจะฝึกทักษะในด้านการอ่านแล้วยังจะฝึกฝนการใช้วิจารณญาณ ในการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือ ตลอดจนการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันอีกด้วย ซึ่งอาจทำได้ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนอ่านเรื่องราว จากหนังสือพิมพ์หลายฉบับ เพื่อเปรียบเทียบข่าวสารและข้อเท็จจริง

2.2 ให้นักเรียนศึกษาข้อเท็จจริงจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ประกอบการอ่านจากหนังสือพิมพ์เพื่อวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือและความเป็นไปได้

2.3 ให้นักเรียนวิเคราะห์บทความต่าง ๆ แล้วแยกข้อเท็จจริง กับความคิดเห็นของผู้เขียน

2.4 ให้นักเรียนวิเคราะห์การใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหาร และการวางรูปแบบประโยค โดยคำนึงถึงโครงสร้างหลักของประโยคภาษาไทยเป็นสำคัญ

3. การใช้หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งแสวงหาความรู้ กิจกรรมการสอนนี้อาจดำเนินการได้หลายทาง เช่น

3.1 ให้นักเรียนศึกษารูปแบบการเขียนประเภทต่าง ๆ

3.2 ให้นักเรียนรวบรวมและศึกษาศิลปะการใช้ภาษาทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองจากหนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง

3.3 ให้อ่านข่าว บทบรรณาธิการ บทความ แล้วแยกรายละเอียดของรูปแบบงานเขียนแต่ละประเภท

3.4 ให้นักเรียนสรุปเรื่องราวที่ตนสนใจ นำแสดงที่ป้ายนิเทศ

4. การใช้หนังสือพิมพ์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียน สามารถทำได้โดยครูส่งเสริมให้นักเรียนเขียนกวีนิพนธ์ บทความและเรื่องสั้น ส่งไปตามหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่าง ๆ

วิคินี คิลตระกูล (2530: 19-20) กล่าวถึงการนำหนังสือพิมพ์มาประกอบการเรียนการสอนทักษะภาษาไทย สรุปได้ ดังนี้

1. นำตัวอย่างพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในขณะนั้นมาสอนเรื่อง คำชนิดต่าง ๆ
  2. ใช้คอลัมน์ใดจุดหมายถึงบรรณาธิการ หรือคอลัมน์ประกาศรับสมัครงาน สอนทักษะการเขียนจดหมาย อาจให้นักเรียนเขียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้
  3. นำโคลง กลอนจากหนังสือพิมพ์ มาเป็นแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์
  4. นำภาพต่าง ๆ มาประกอบการสอนอ่าน และการตีความ
- จากแนวคิดเกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมนำมาเสนอเป็นวิธีใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอนการใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดี และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย ดังนี้

1. การสอนการใช้ภาษา
  - 1.1 ครูให้นักเรียนอ่านคอลัมน์ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย แล้วให้ย่อหรือสรุปสาระสำคัญ
  - 1.2 ครูนำภาพที่มีคุณค่าต่าง ๆ มาให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพหรือพรรณนาภาพ
  - 1.3 ครูให้นักเรียนเขียนคำขวัญ โฆษณา ฯลฯ จากตัวอย่างที่รวบรวมจากหนังสือพิมพ์
  - 1.4 ครูให้นักเรียนฝึกเขียนจดหมายกิจธุระจากคอลัมน์ประกาศกิจธุระต่าง ๆ
  - 1.5 ครูให้นักเรียนอ่านข่าวประจำวันและนำมาเล่าหน้าชั้น หรืออภิปรายในชั้นเรียน
  - 1.6 ครูให้นักเรียนนำข่าวมาอ่านหน้าชั้นเพื่อศึกษาการอ่านออกเสียง
  - 1.7 ครูนำตัวอย่างการพาดหัวข่าวมาให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์การใช้ภาษา
  - 1.8 ครูบันทึกเสียงบทบรรณาธิการหรือบทวิเคราะห์ต่าง ๆ มาเปิดให้นักเรียนฟังเพื่อฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณ

1.9 ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบข่าวจากหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับแล้ว
ให้บอกสาระที่เชื่อถือได้พร้อมทั้งอ้างเหตุผลประกอบ

2. การสอนหลักภาษา

2.1 ครูกำหนดเนื้อหาให้นักเรียนรวบรวมคำที่ใช้อักษรย่อ เครื่องหมาย
วรรคตอน คำภาษาต่างประเทศและสำนวนใหม่ ๆ ที่พบในหนังสือพิมพ์

2.2 ครูนำสำนวนหรือประโยคบทประพันธ์มาให้ให้นักเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง
ไวยากรณ์

2.3 ครูกำหนดเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนอ่านแล้วฝึกแยกประโยค
กลุ่มคำ หรือชนิดของคำ 7 ชนิด

2.4 ครูให้นักเรียนรวบรวมคำราชาศัพท์ที่ยังใช้ไม่ถูกต้องแล้วนำมา
แก้ไขโดยตรวจสอบจากตำราราชาศัพท์

2.5 ครูให้นักเรียนรวบรวมคำประเภทต่าง ๆ เช่น คำประสม คำสมาส
ฯลฯ เพื่อประกอบการเรียนเรื่องการสร้างคำ

2.6 ครูให้นักเรียนรวบรวมคำที่เขียนสะกดการันต์ผิดและตรวจสอบคำ
ที่ถูกต้องจากพจนานุกรม

2.7 ครูนำตัวอย่างการพาดหัวข่าวมาให้ให้นักเรียนแก้ไขสำนวนภาษาให้
ถูกต้อง

3. การสอนวรรณคดี

3.1 ครูใช้เนื้อหาหรือแนวคิดบางตอนนำเข้าสูบทเรียน

3.2 ครูนำภาพหรือเหตุการณ์บางตอนมาประกอบเนื้อหาในบทเรียน

3.3 ครูให้นักเรียนนำภาพเกี่ยวกับวรรณคดีจากหนังสือพิมพ์มาทำสมุดภาพ
หรือจัดป้ายนิเทศ

3.4 ครูนำบทร้อยกรองจากหนังสือพิมพ์มาให้ให้นักเรียนอ่านทำนองเสนาะ
หรือถอดคำประพันธ์

3.5 ครูนำแนวคิดจากข่าวหรือบทความบางตอนมาสรุปบทเรียน

3.6 ครูนำบทวิเคราะห์วิจารณ์วรรณกรรมจากหนังสือพิมพ์มาประกอบการ
สอนวิจารณ์วรรณคดี

3.7 ครูให้นักเรียนรวบรวมราชาศัพท์หรือสำนวนเกี่ยวกับวรรณคดี
แล้วนำมาหาความหมายให้ถูกต้อง

3.8 ครูให้นักเรียนรวบรวมแนวคิดหรือค่านิยมจากวรรณกรรมเรื่องทีลง
ในหนังสือพิมพ์

3.9 ครูให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมเรื่องทีลงในหนังสือพิมพ์แล้วนำมาเล่า
หน้าชั้นพร้อมทั้งบอกเหตุผลทีนักเรียนชอบเรื่องนั้น

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย

4.1 ฝึกการเขียนข่าว ให้นักเรียนนำไปติดไว้ที่ป้ายประกาศของโรงเรียน

4.2 ฝึกการเป็นนักข่าวโดยครูให้นักเรียนสัมภาษณ์บุคคลทีน่าสนใจ

ในโรงเรียน

4.3 ครูให้นักเรียนจัดทำหนังสือพิมพ์ของชุมนุมภาษาไทย

4.4 ครูให้นักเรียนเขียนคอลัมน์ชู้ชิบบุคคลในห้องหรือในโรงเรียน

4.5 ครูจัดอภิปรายถึงประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ในช่วงพักกลางวัน

4.6 ครูให้นักเรียนนำเรื่องราวทีน่าสนใจมาเป็นหัวข้อในการโต้วาที

4.7 ครูให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ทีตนชอบ และทำบันทึกการอ่าน

4.8 ครูให้นักเรียนพูดหรือเขียนแสดงความรู้สึกต่อเรื่องราวหรือบุคคลใน

หนังสือพิมพ์

4.9 ครูให้นักเรียนแข่งขันหาคำผิดจากหนังสือพิมพ์

4.10 ครูให้นักเรียนเล่าถึงวิธีการอ่านและสะสมความรู้จากหนังสือพิมพ์

4.11 ครูให้นักเรียนเขียนจดหมายแสดงความคิดเห็นไปยังหนังสือพิมพ์

4.12 ครูนำคอลัมน์ทีน่าสนใจมาให้นักเรียนฝึกความเร็วในการอ่าน

จากทีละทีต่าง ๆ สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียน

การสอนภาษาไทยได้ทุกด้านทั้งการใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดี และจัดกิจกรรมเสริม

หลักสูตรภาษาไทย

เอกสารและบทความที่เกี่ยวข้องกับวารสารวิชาการ

1. ความหมายของวารสาร

คำว่า "วารสาร" มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างกัน ดังนี้

จารุวรรณ สินธุโสภณ (2521: 90) ให้คำจำกัดความวารสารว่า วารสาร (Periodical) คือ สิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งมีกำหนดการพิมพ์ที่แน่นอน หรือค่อนข้างแน่นอน วารสารชื่อหนึ่งจะมีลักษณะรูปเล่มภายนอกเหมือนกันทุกฉบับ ช่วยให้ผู้อ่านสังเกตหรือจำวารสารนั้นได้ มีเลขกำกับฉบับ ระบุให้ทราบ วัน เดือน ปีที่ออก และทราบลำดับของแต่ละฉบับในชุด ไม่กำหนดล่วงหน้าว่าจะเลิกกิจการเมื่อใด ประกอบด้วยบทความหลายบทความในแต่ละฉบับ

ชุตินา สัจจานันท์ (2522: 9) ให้คำจำกัดความว่า

วารสาร หรือนิตยสาร คือ สิ่งพิมพ์ที่เย็บเป็นเล่ม มีกำหนดออกระบุไว้แน่นอน เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน รายสองเดือน รวมบทความและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ทันสมัยไว้ในเล่มเดียวกัน บางเรื่องก็จบในฉบับ และบางเรื่องก็จะลงต่อเนื่องกันไปหลายฉบับจนกว่าจะจบเนื้อเรื่อง ภายในเรื่องอาจจำกัดขอบเขตตามแขนงวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น บรรณารักษศาสตร์ รัฐศาสตร์ เป็นต้น หรืออาจรวมเรื่องทั่ว ๆ ไป แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดทำ

สุนัตรา ชุมเกตุ และคณะ (2522: 3) กำหนดความหมายของวารสารว่า "วารสาร คือ สิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาหนักไปทางด้านวิชาการแต่จะมีบันเทิงแทรกอยู่บ้าง มักจะออกเป็นรายเดือน หรือรายสอง สาม สี่เดือน แล้วแต่ผู้จัดทำ เช่น วารสารห้องสมุด เป็นต้น"

ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญานงค์ (2528: 18) กำหนดความหมายว่า "วารสาร หรือิตยสาร (Journal, Magazine, Periodical) คือ สิ่งพิมพ์ที่ออกติดต่อกันเป็นวาระ ภายใต้อชื่อเรื่องเดียวกัน มีกำหนดระยะเวลาออกไว้แน่นอนและสม่ำเสมอ เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ (ครึ่งเดือน) รายเดือน รายสามเดือน เป็นต้น"

วาณี ฐาปนวงศ์คานติ (2529: 40) กล่าวถึงความหมายของวารสาร สรุปได้ว่า วารสาร คือ สิ่งพิมพ์ที่ออกตามวาระ เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน รายสามเดือน หรือรายปี เป็นต้น เสนอบทความประเภทต่าง ๆ ทั้งวิชาการและบันเทิง วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ส่งเสริมความรู้และการอ่านให้ทันสมัย

โด널ด์ เอ็ดเวิร์ด เดวินสัน (Donald Edward Davinson 1978: 11) ให้ความหมายไว้ว่า วารสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งออกตามช่วงเวลา ไม่จำเป็นต้องสม่ำเสมอ ก็ได้ แต่โดยปกติแล้วจะสม่ำเสมอ มีเลขหมายกำกับฉบับ ไม่มีการกำหนดล่วงหน้าว่าจะหยุดพิมพ์เมื่อใด ภายในเล่มประกอบด้วยข้อเขียนหรือบทความที่ให้ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ

แฟรงค์ ลูเทอร์ มูท (Frank Luther Moot 1983: 591) ให้ความหมายไว้ว่า วารสาร (Periodical) หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นประจำ (ซึ่งนี้ไม่รวมถึงหนังสือพิมพ์) ระยะเวลาออกสุดลาดเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ อาจจะออกบ่อยขนาดสองฉบับต่อสัปดาห์ และออกเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ (สองสัปดาห์) รายเดือน รายสามเดือน หรือนาน ๆ ออกสักฉบับหนึ่ง หรืออาจจะออกปีละเพียงสองฉบับก็เป็นได้

ความหมายของวารสารตามที่กล่าวมานี้มีขอบเขตกว้างขวางมาก และการเรียกชื่อก็จะต่างกันออกไปหลายลักษณะ

วิสิทธิ์ จินตวงศ์ (2520: 245) ได้ยกตัวอย่างการเรียกชื่อวารสารในภาษาไทยไว้ดังนี้

1. ข่าว เช่น ข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ข่าวพัฒนาที่ดิน
2. ข่าวสาร เช่น ข่าวสารการพาณิชย์ ข่าวสารการเกษตร
3. จดหมายข่าว เช่น จดหมายข่าวรายเดือน
4. จดหมายเหตุ เช่น จดหมายเหตุการพยาบาล สยามจดหมายเหตุ
5. จุลสาร เช่น จุลสารวิศวกรรมศาสตร์
6. แฉงการณ์ เช่น แฉงการณ์คณะสงฆ์ แฉงการสารธารณสุข
7. แฉงข่าว เช่น แฉงข่าวอาชีวศึกษา
8. นิตยสาร เช่น นิตยสาร กทม.
9. วารสาร เช่น วารสารกีฬา วารสารคณิตศาสตร์
10. สาร เช่น สารประชาชน สารสิ่งแวดล้อม
11. สารสั้น เช่น สารสั้นวิทยการเกษตร
12. หนังสือพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์หอการค้าไทย หนังสือพิมพ์กสิกร
13. อนุสาร เช่น อนุสาร อ.ส.ท.

ความหมายของวารสารตามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ สรุปได้ว่า วารสารหมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ออกติดต่อกันเป็นวาระตามกำหนดอย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นรายสัปดาห์ รายปักษ์ รายเดือน ก็ได้ ใช้ชื่อเรื่องเดียวกัน มีหมายเลขต่อเนื่องกัน และออกต่อเนื่องกันไป ไม่มี การกำหนดล่วงหน้าว่าจะหยุดพิมพ์เมื่อใด ภายในเล่มประกอบด้วยบทความที่ให้ความรู้จาก แหล่งต่าง ๆ

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสาร

การทำวารสารประเภทต่าง ๆ นั้น จุดมุ่งหมายสำคัญก็เพื่อเสนอสาระ ประโยชน์และข้อความรู้หลาย ๆ แขนงแก่ผู้อ่าน เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการทำวารสารนี้ รัญจวน อินทรกำแหง (2520: 30-31) กล่าวไว้สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดทำ

วารสาร คือ เพื่อเสนอความรู้แก่ผู้อ่านทั้งความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะสาขาวิชา นอกจากนี้ยังเสนอเรื่องบันเทิงคดีที่มีประโยชน์อีกด้วย

3. ประเภทของวารสาร

แนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งประเภทของวารสารนั้น โดยทั่วไปแล้วจะยึดตามลักษณะของเนื้อหาเป็นสำคัญ มีผู้แบ่งประเภทวารสารไว้ดังนี้

พัชรา ศีลรักษา (2521: 9) ได้แบ่งวารสารออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของวารสาร สรุปได้ ดังนี้

1. ประเภทวิชาการ ได้แก่ วารสารที่ตีพิมพ์บทความทางวิชาการหลายสาขาวิชา หรือเฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น วารสารจันทร์เกษม วารสารคณิตศาสตร์ วารสารวิทยาศาสตร์ เป็นต้น วารสารเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับความรู้ใหม่ และได้ทราบความก้าวหน้าทางวิชาการต่าง ๆ

2. ประเภทเสนอข่าวเชิงวิจารณ์ ได้แก่ วารสารที่มีบทความทั้งประเภทบันเทิงคดีและสารคดี ซึ่งผู้เขียนจะแทรกความคิดเห็นหรือข้อวิจารณ์ลงไปด้วย เช่น สังคมศาสตร์ปริทัศน์ เป็นต้น

3. ประเภททั่วไป ได้แก่ วารสารที่มุ่งให้ความบันเทิงเป็นหลัก ส่วนใหญ่เป็นนวนิยาย อาจแทรกเกร็ดความรู้ บทความเบ็ดเตล็ด และสรุปข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น สตรีสาร สกุลไทย เป็นต้น

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2528: 157) ได้แบ่งวารสารออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะของวารสาร ดังนี้

1. ประเภทวิชาการหรือสารคดี คือวารสารที่ให้ความรู้เป็นหลัก อาจให้ความบันเทิงเป็นส่วนประกอบบ้าง เช่น มิตรครู เป็นต้น

2. ประเภทบันเทิง คือ นิตยสารที่มุ่งให้ความบันเทิงเป็นหลัก อาจแทรกความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ไว้ด้วย เช่น สตรีสาร ขวัญเรือน สกุลไทย เป็นต้น

วาทิ รูปวงค์คานติ (2529: 40) แบ่งวารสารเป็น 3 ประเภท สรุปได้
ดังนี้

1. วารสารวิชาการ เป็นวารสารที่รวมบทความเฉพาะความรู้วิชาใด
วิชาหนึ่ง เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาศาสตร์ หรืออาจรวมหลายวิชา เช่น วารสารสถิติ
โบราณคดี แะแนว เป็นต้น

2. วารสารทั่วไปหรือบันเทิง เป็นวารสารไม่เฉพาะวิชาการ ให้ความรู้
พื้นฐานทั่วไปและบันเทิง วารสารประเภทนี้เรียกว่า "นิตยสาร" ส่วนมากจะออกเป็น
รายสัปดาห์ หรือรายเดือน เช่น สกุลไทย บางกอก สตรีสาร เป็นต้น

3. วารสารข่าวเชิงวิจารณ์ เป็นวารสารที่เสนอบทความทางการเมือง
โดยแทรกความคิดเห็นเชิงวิจารณ์ เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจการปกครองประเทศ เช่น
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ มติชนสุดสัปดาห์ เป็นต้น

บิล แคทซ์ (Bill Katz 1971: 2-3) ได้แบ่งวารสารออกเป็น 3
ประเภท ตามลักษณะของวารสาร ดังนี้

1. วารสารทั่ว ๆ ไป อ่านได้ทั้งชายและหญิง ผู้ใหญ่และเด็กมีโฆษณา
มาก

2. วารสารกึ่งวิชาการ เน้นหนักความรู้มากกว่าความบันเทิงรายได้
นอกจากค่าโฆษณา ก็คือ ค่าบอกรับจากสมาชิก

3. วารสารวิชาการ เป็นวารสารสำหรับผู้อ่านเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในแวดวง
สาขาวิชานั้น ๆ รายได้จะได้จากค่าบอกรับของสมาชิก และเงินอุดหนุนจากองค์การสมาคม
และบริษัทการค้า ฯลฯ

แนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า วารสารแบ่งได้ 3 ประเภท ตามลักษณะเนื้อหา
คือ วารสารวิชาการ มุ่งเสนอความรู้แขนงใดแขนงหนึ่งหรือรวมหลายแขนงวิชา วารสารทั่วไป
หรือบันเทิง มุ่งให้ความบันเทิงเป็นหลัก และวารสารข่าวเชิงวิจารณ์ ซึ่งจะให้ทั้งความรู้และ
ความคิดเห็น ข้อวิจารณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความบันเทิงประกอบ

4. หน้าที่ของวารสาร

หน้าที่ของวารสารแต่ละประเภทนั้น จะสังเกตได้จากประเภท และวัตถุประสงค์ของการทำวารสาร ในเรื่องนี้ รัญจวน อินทรกำแหง (2520: 51) กล่าวไว้สรุปได้ว่า หน้าที่ของวารสารขึ้นอยู่กับประเภทและวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสาร คณะผู้จัดทำจะดำเนินการจัดทำวารสารตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น การมุ่งเสนอบทความทางวิชาการ สารคดี หรือบันเทิงคดี เป็นสำคัญ

5. ความหมายของวารสารวิชาการ

วารสารวิชาการมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

รัญจวน อินทรกำแหง (2520: 50) ให้ความหมายว่า "วารสารวิชาการ หมายถึงวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ในวิชาการสาขานั้น ๆ โดยเฉพาะ และรวมถึงวารสารที่มุ่งส่งเสริมความรู้ทางวิชาการโดยตรง แต่ไม่เน้นสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ"

จารุวรรณ สินธุโสภณ (2521: 74) ให้ความหมายของวารสารวิชาการว่า "วารสารวิชาการ (Journal) หมายถึงวารสารที่จัดพิมพ์โดยสถาบันวิชาการ สมาคมวิชาการ หรือองค์การ ประกอบด้วยข้อความเคลื่อนไหวในวงการ รายงาน บทความ และกิจการในแขนงวิชา"

เลียวนาร์ด มอนเทก แฮรอด (Leonard Montague Harrod 1977: 464) ได้กำหนดความหมายของวารสารวิชาการไว้ดังนี้

วารสารวิชาการ หมายถึง

1. หนังสือพิมพ์หรือวารสารที่จัดทำโดยสมาคมหรือสถาบัน ตีพิมพ์ข่าวบันทึกการประชุมทางวิชาการ รายงานประชุมทางวิชาการ และรายงานการปฏิบัติงานในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง

2. จดหมายเหตุบังเอิญการปฏิบัติงานของบุคคลเป็นรายวัน

ความหมายของวารสารวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า วารสารวิชาการ หมายถึง วารสารที่ให้ความรู้ทางวิชาการสาขาต่าง ๆ เฉพาะสาขาวิชา และไม่เน้นสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ

6. หลักการพิจารณาวารสารวิชาการ

การพิจารณาว่าวารสารเล่มใดเป็นวารสารวิชาการ มีผู้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้ ธนาวิวัฒน์ จอมมณี (2518: 29) ได้รวบรวมข้อมูลรายชื่อวารสารจากแหล่งวิชาการต่าง ๆ เพื่อจัดทำบรรณทัศน์ใส่เชิงขេป พร้อมทั้งได้ส่งแบบสอบถามไปตามสำนักพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยข้อความที่จะช่วยให้การตัดสินใจว่า วารสารนั้น ๆ เป็นวารสารวิชาการที่แท้จริง ได้แก่

1. ใครเป็นบรรณาธิการ และคณะผู้จัดทำ หรือ กองบรรณาธิการ
2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสาร
3. มีบทความสำคัญ ๆ อะไรบ้างที่เคยตีพิมพ์ รวมทั้งสาระสังเขปของเรื่องต่าง ๆ ที่ลงตีพิมพ์ว่าส่วนมากเป็นเรื่องทางใด

เตือนใจ เกียวสี (2525: 36) ได้ศึกษาผลการรวบรวมข้อมูลของธนาวิวัฒน์ จอมมณี และแนวคิดของนักวิชาการอื่น ๆ แล้วแสดงความคิดเห็นโดยสรุปว่า การพิจารณาว่าวารสารเล่มใดจะเป็นวารสารวิชาการ อาจยึดหลักได้ดังนี้

1. ผู้ผลิตหรือผู้จัดทำอยู่ในแวดวงวิชาการ
2. มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำเพื่อเผยแพร่วิชาการ หรือส่งเสริมวิชาการอย่างชัดเจน
3. มีเนื้อหาสาระที่ส่งเสริมความรู้ในวิชาการสาขาต่าง ๆ

วัลลภ สวัสดิวัลลภ (2533: 139) กล่าวถึง การพิจารณาวารสารวิชาการ
สรุปได้ว่า

1. ผู้จัดทำ หรือบรรณาธิการและคณะจะต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และรอบรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ
2. เนื้อเรื่องมีความถูกต้อง มีหลักฐานแหล่งที่สามารถตรวจสอบได้
3. วิธีเขียน เข้าใจง่าย เหมาะแก่ประเภทของผู้อ่าน

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การพิจารณาว่าวารสารเล่มใดเป็นวารสารวิชาการ อาจใช้หลักพิจารณา 3 ประการ คือ ผู้ผลิตรายอยู่ในแวดวงวิชาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมด้านวิชาการ และมีความถูกต้องสามารถตรวจสอบได้

7. ความสำคัญของวารสารวิชาการต่อการศึกษา

วารสารวิชาการเป็นสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ให้ก้าวหน้าทันสมัย นับได้ว่าเป็นสิ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาอย่างยิ่ง มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของวารสารวิชาการต่อการศึกษา ดังต่อไปนี้

วิสิทธิ์ จินตวงศ์ (2520: 249-251) กล่าวถึงความสำคัญของวารสารต่อการศึกษา สรุปได้ว่า วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญกว่าหนังสือเล่ม เพราะจะมีเรื่องราวทางวิชาการที่ทันสมัยอยู่เสมอ ผลงานวิจัยต่าง ๆ จะเสนอทางวารสารก่อนที่จะลงในหนังสือ วารสารมีคุณค่ามากในการใช้เป็นเอกสารอ้างอิง นักวิชาการ นักวิจัย อาจารย์ จำเป็นต้องติดตามพัฒนาการอันทันสมัยในสาขาที่ตนสอน และรับผิดชอบอยู่ และถ่ายทอดความรู้หรือแนวคิดใหม่ ๆ ให้แก่ผู้เรียน

วาณี ฐาปวงศ์ศานติ (2529: 40) กล่าวถึงความสำคัญของวารสารต่อการศึกษา สรุปได้ ดังนี้

1. ความรู้ทางวิชาการจากวารสาร ใช้สำหรับอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างดี
2. สารจากวารสารจะช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดวิจรรณญาณและปัญญา

3. เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน เพราะเนื้อหาวารสารต่าง ๆ ไม่มากเท่าหนังสือ เป็นการจูงใจให้รักการอ่านได้
4. วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ความใหม่ ส่งเสริมความรู้ให้ทันสมัยก้าวหน้าอยู่เสมอ

ฮาร์ล อาร์ ดักลาส (Harl R. Douglass 1970: 194) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวารสารวิชาการเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า การอ่านวารสารทางการศึกษาเป็นวิธีสำคัญและมีคุณค่าประการหนึ่งสำหรับครูในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางการศึกษาใหม่ ๆ เพราะจะมีบทความและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในหลักสูตร เนื้อหาวิชาต่าง ๆ ครูที่มีความปรารถนาจะเพิ่มพูนความรู้ ควรจะบอกรับเป็นสมาชิกวารสารทางการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งฉบับ โดยเฉพาะวารสารที่ให้ประโยชน์ต่อวิชาที่ตนเองสอนอยู่ในบางโอกาสทางโรงเรียนอาจจะเป็นผู้เลือกวารสารที่เหมาะสมให้แก่ครูเท่าที่จะหาได้เมื่อหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลง วารสารทางการศึกษาก็จะเสนอบทความเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้อันสำคัญ ๆ รวมทั้งขอบเขตและลำดับชั้นกิจกรรมการสอนวิชาต่าง ๆ ด้วย

วิลเลียม แอล คาร์เตอร์ คาร์ล ดับบลิว แฮนเซน และมากาเร็ต จี แม็กซิม (William L. Carter, Carl W. Hansen and Margaret G. Maxim 1972: 337) กล่าวถึงความสำคัญของวารสารเฉพาะวิชาและวารสารทางการศึกษาไว้ดังนี้ วารสารมีส่วนช่วยในการพัฒนาสมรรถภาพทางวิชาชีพครู ครูจำเป็นต้องแสวงหาความก้าวหน้าทางวิชาชีพด้วยการอ่านและติดตามอ่านวารสารทางการศึกษาอยู่เสมอ ผลงานใหม่ ๆ ของนักการศึกษาจะช่วยให้ครูได้รับประสบการณ์ที่น่าสนใจ และครูควรอ่านวารสารเฉพาะอื่น ๆ ด้วย เช่น วารสารเกี่ยวกับจิตวิทยา มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ปรัชญา ฯลฯ เพราะการจัดการศึกษาส่วนใหญ่จะมิผลสะท้อนมาจากการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ การปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ยิ่งครูสนใจอ่านความรู้ด้านอื่น ๆ มากเพียงใดก็ย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจทางการศึกษามากขึ้นเพียงนั้น นอกจากวารสารทางการศึกษาและวารสารอื่น ๆ แล้ว ครูควรอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจถึงสภาพของสังคมและโลกได้เป็นอย่างดี

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า วารสารวิชาการจะช่วยให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้สาขาต่าง ๆ เพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในวารสารเฉพาะวิชา จะช่วยให้ครุมีความรู้ในแขนงวิชาใน ๆ กว้างขวางขึ้น และวารสารทางการศึกษาจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนให้ทันสมัยแก่ครุตลอดเวลา

8. การใช้วารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย

วารสารวิชาการมีความสำคัญต่อการศึกษามาก มีผู้ศึกษาค้นคว้าและนำประโยชน์ไปใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาแขนงต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง สำหรับวิชาภาษาไทย มีผู้เสนอแนะวิธีใช้วารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย (2523: 228) เสนอแนะว่าวารสารสามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยได้หลายวิธี สรุปได้ ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านวารสารแล้วทำบรรณนิทัศน์
2. ให้นักเรียนเขียนข้อความลงในบัตรขนาด 5" x 8" เขียนชื่อผู้แต่ง ชื่อวารสาร วัน เดือน ปี หน้า เขียนเรื่องย่อ ๆ และเขียนแสดงความคิดเห็นสั้น ๆ
3. ให้นักเรียนหัดเขียนเรื่องสั้น หรือ นวนิยาย เขียนเป็นตอน ๆ เช่นเดียวกันเรื่องที่เขียนในนิตยสาร หรือวารสาร

ไพบุลย์ อุบันโน (2526: 94-100) ได้เสนอแนะวิธีการใช้สิ่งพิมพ์ประเภทวารสารต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยไว้หลายวิธี สรุปได้ ดังนี้

1. ภาษาในวารสาร ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วารสารเป็นสื่อเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และใช้ฝึกทักษะทางภาษาให้กับผู้เรียนได้ทุกด้าน ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมถึงการคิดวิเคราะห์ รูปแบบการใช้ภาษาจะเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านหลักภาษา การใช้ภาษาและความสร้างสรรค์ทางภาษา นอกจากนี้ ยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับศัพท์ ซึ่งรวมถึงการให้ความหมาย การตีความรูปของคำ การวินิจฉัยและส่งเสริมการใช้พจนานุกรมอีกด้วย

กิจกรรมที่ครูอาจจัดขึ้น เช่น การฟังและจับใจความสำคัญ การบันทึก การเล่าเรื่อง การแสดงความคิดเห็น การเขียนหรือวิจารณ์เรื่องราว การสะสมความรู้เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะภาษาแล้ว ยังจะช่วยให้เป็นผู้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

2. ตัวอักษรในวารสาร ซึ่งจะมีขนาดต่าง ๆ กัน ครูสามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี เช่น ทำบัตรคำศัพท์ บัตรอักษร เป็นต้น วิธีทำก็มีหลายวิธี เช่น ตัดตัวพยัญชนะมาผนึกบนกระดาษแข็ง หรือตัดเป็นคำผนึกบนกระดาษแข็ง เก็บไว้ใช้ในโอกาสต่าง ๆ

3. ภาพประกอบในวารสาร ครูสามารถนำมาใช้เป็นสื่อประกอบการสอน ได้อาจนำวารสารมาให้เด็กเรียนศึกษาโดยตรง หรือตัดภาพแล้วผนึกไว้ให้เรียบร้อย จัดเป็นพวก ๆ เก็บไว้ เมื่อต้องการใช้ก็นำออกมาสอน หรือครูอาจให้นักเรียนจัดทำเป็นสมุดสะสมภาพก็ได้ รูปภาพนับเป็นสื่อที่ดีอย่างหนึ่ง ภาพบางภาพควรเก็บรักษาไว้อย่างดี เพราะมีคุณค่าหายาก เช่น ภาพพิธีการบางอย่าง ภาพประเพณี กิจกรรม ภาพการแต่งกาย ภาพของโบราณ ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่มีคุณค่าต่อการศึกษาแทบทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังสามารถนำภาพมาประกอบบัตรคำ หรือนำมาให้เด็กเรียนฝึกเขียนบรรยายประกอบภาพก็ได้

จากแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้วารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้รวบรวมนำมาเสนอเป็นวิธีใช้วารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอนการใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดี และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย ดังนี้

1. การสอนการใช้ภาษา

- 1.1 ครูให้นักเรียนอ่านสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทย แล้วให้ย่อหรือสรุปสาระสำคัญ
- 1.2 ครูนำบทความมาเป็นแบบอย่างแล้วให้นักเรียนฝึกการเขียนบทความ
- 1.3 ครูนำบทความที่น่าสนใจมาให้เด็กเรียนอ่านและอภิปรายในชั้นเรียน
- 1.4 ครูให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมเรื่องที่นักเรียนสนใจในวารสารวิชาการ แล้วนำมาเล่าหรือรายงานหน้าชั้น

1.5 ครูให้นักเรียนศึกษาแบบอย่างการเขียนอ้างอิงในวารสารวิชาการ แล้วนำมาประกอบการเขียนรายงาน

1.6 ครูนำภาพเกี่ยวกับวรรณคดีไทยหรือวัฒนธรรมไทยมาให้ให้นักเรียน เล่าเรื่องจากภาพ

1.7 ครูนำบทวิเคราะห์วิจารณ์ที่มีประโยชน์มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้ว ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

1.8 ครูนำทร้อยกรองที่ไพเราะจากวารสารวิชาการมาให้ให้นักเรียน ฝึกอ่านออกเสียง

2. การสอนหลักภาษา

2.1 ครูนำแนวคิดหรือเนื้อหาบางตอนมาทำเอกสารเสริมบทเรียน

2.2 ครูให้นักเรียนทำรายงานโดยการค้นคว้าจากวารสารวิชาการ

2.3 ครูนำแนวคิดเกี่ยวกับการสอนหลักภาษามาปรับปรุงการเรียนการสอน วิชาหลักภาษา

2.4 ครูให้นักเรียนรวบรวมคำที่ใช้อักษรย่อ เครื่องหมายวรรคตอน และ สำนวน ภาษิต ฯลฯ จากวารสารวิชาการ

2.5 ครูให้นักเรียนรวบรวมคำประเภทต่าง ๆ เช่น คำประสม คำ สมาส คำสนธิ แล้วนำมาประกอบการสอนเรื่องการสร้างคำ

2.6 ครูนำบทความเกี่ยวกับภาษาไทยมาเป็นแบบอย่างให้นักเรียน ศึกษาเรื่องการสร้างประโยค ภาษามาตรฐานและระดับของภาษา

2.7 ครูให้นักเรียนสะสมความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาที่พบในวารสารวิชาการ แล้วนำมารวบรวมเป็นเล่ม

3. การสอนวรรณคดี

3.1 ครูให้นักเรียนสะสมภาพเกี่ยวกับวรรณคดีมาทำสมุดภาพหรือจัดป้ายนิเทศ

3.2 ครูนำเนื้อหาหรือแนวคิดบางตอนของวารสารวิชาการนำเข้าสู่บทเรียน

- 3.3 ครูนำทร้อยกรองที่ไพเราะมาให้ให้นักเรียนฝึกการถอดคำประพันธ์
หรือศึกษาสุนทรียภาพทางภาษา
- 3.4 ครูนำแนวคิดและกลวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้สอนวรรณคดี
- 3.5 ครูนำเนื้อหาหรือแนวคิดบางตอนของวารสารวิชาการมาสรุปบทเรียน
- 3.6 ครูใช้เป็นแหล่งให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ให้นักเรียน
รวบรวมภาพหรือบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ จากวารสารวิชาการ ประกอบ
การเรียนเรื่องภาษาและวัฒนธรรม

4. กิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาไทย

- 4.1 ครูให้นักเรียนจัดทำวารสารของหมวดภาษาไทย
- 4.2 ครูให้นักเรียนเขียนบทความง่าย ๆ ลงในวารสารของชุมนุมภาษาไทย
หรือของโรงเรียน
- 4.3 ครูให้นักเรียนอ่านวารสารวิชาการหรือ இதயสาร แล้วบันทึกการอ่าน
- 4.4 ครูเชิญวิทยากร ซึ่งอาจเป็นครูระดับชั้นอื่น ๆ มาให้ความรู้เรื่องวารสาร
ประเภทต่าง ๆ บทความ หรือสารคดี
- 4.5 ครูนำข้อความจากวารสารวิชาการมาให้นักเรียนฝึกอ่าน หรือประกวด
อ่านออกเสียง
- 4.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่องสั้น หรือนิทาน อาจทำเป็นงานกลุ่มเขียนลง
วารสารหมวดภาษาไทย
- 4.7 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคุณค่าของวารสารวิชาการ
- 4.8 ครูให้นักเรียนรวบรวมภาพจากวารสารเล่มเก่า ๆ เก็บไว้เป็นสื่อการสอน
- 4.9 ครูนำแนวคิดเกี่ยวกับการทำสื่อการสอนจากวารสารวิชาการมาให้
นักเรียนร่วมจัดทำ

จากทัศนะต่าง ๆ สรุปได้ว่า วารสารวิชาการสามารถนำมาใช้ประกอบการ
เรียนการสอนภาษาไทยได้ทุกด้าน ทั้งการใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดี และการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรภาษาไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้หนังสือพิมพ์และวารสารวิชาการ มีผู้วิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ชลทิชา สุกุณีวันเดร์กุล (2521: 159-164) ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารห้องสมุดของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาบทความที่ปรากฏในวารสารห้องสมุด ตั้งแต่ฉบับที่ 1 ปีที่ 1 พ.ศ. 2500 ถึงฉบับที่ 6 ปีที่ 19 พ.ศ. 2518 รวม 301 บทความ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้สร้างขึ้น ซึ่งตัดสินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า บทความส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดโรงเรียน วิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ประวัตินรณารักษ์ นักเขียนและนักประพันธ์ วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ความสนใจในการอ่านของเด็กระดับต่าง ๆ หลักการบริหารและดำเนินงานห้องสมุด ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า บรรณาธิการวารสารห้องสมุดควรติดต่อกับผู้ทรงคุณวุฒิทางบรรณารักษ์ให้เขียนบทความลงวารสารเพื่อจะได้บทความที่มีเนื้อหาทันสมัยทันเหตุการณ์

สุชีลา เตชาภิวัฒน์พันธ์ (2524: 62-66) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษม" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความสนใจเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการให้บริการหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของห้องสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง และปริญญาตรีทุกสาขาวิชาเอก รวมทั้งสิ้น 360 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและสมบูรณ์ใช้ได้ในงานวิจัย 356 ชุด ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยสรุปผลได้ดังนี้ นักศึกษาวิทยาลัยครูจันทระเกษมส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำทุกวัน หนังสือพิมพ์ที่น่าเชื่อถือมากที่สุด คือ สยามรัฐ หนังสือพิมพ์ที่นิยมอ่านมากที่สุดคือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และสยามรัฐ ตามลำดับ เรื่องที่นิยมอ่านกันมาก คือ การเมือง การศึกษา เศรษฐกิจ ฯลฯ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าหนังสือพิมพ์มีประโยชน์ให้ความรู้รอบตัวกว้างขวาง

ทันสมัย และอาจจะทำให้เกิดผลเสียต่อสังคมได้ในกรณีที่เสนอข่าวบิดเบือนความจริง นอกจากนี้
ยังเสนอแนวคิดว่าหนังสือพิมพ์ควรมีการปรับปรุงในด้านการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

เดือนใจ เกียวสี (2525: 120-128) ได้วิจัยเรื่อง "การใช้วารสาร
วิชาการของนักศึกษาวิทยาลัยครูกำแพงเพชร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจและ
ความแตกต่างในการเลือกอ่านและใช้วารสารวิชาการประกอบการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครู
กำแพงเพชร รวมทั้งสำรวจปัญหาและความคิดเห็นในการใช้วารสารวิชาการเพื่อประโยชน์
ในการปรับปรุงบริการของห้องสมุด และเพื่อหาแนวทางสนับสนุนให้นักศึกษาได้ใช้ประโยชน์
จากวารสารวิชาการอย่างคุ้มค่า โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาวิทยาลัยครูกำแพงเพชร
ปีการศึกษา 2524 จำนวน 500 ชุด ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่า t-test การวิจัยสรุปผล
ดังนี้ สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาอ่านวารสารวิชาการมากที่สุด คือ ต้องการอ้างอิงในการทำ
รายงาน วารสารวิชาการที่นักศึกษาสนใจอ่านมากที่สุด คือ อ.ส.ท. และวารสารที่นักศึกษาใช้
ประกอบการศึกษามากกว่าวารสารอื่น ๆ คือ วารสารประวัติศาสตร์ วารสารภูมิศาสตร์
และวารสารวิทยาศาสตร์ ส่วนปัญหาและความคิดเห็นเรื่องการใช้วารสารวิชาการนั้น สิ่ง
ที่เป็นปัญหามาก คือ นักศึกษาไม่มีเวลาอ่าน วารสารวิชาการมีจำนวนน้อย นักศึกษาต้องการ
ให้ห้องสมุดรับวารสารวิชาการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะวารสารที่ตรงกับสาขาวิชาเอง

เพียงพร เลาหะวณิช (2527: 65-71) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาอิทธิพล
ของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีผลต่อการใช้ภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2527
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพล
ของหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งมีผลต่อการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนของนักเรียน เปรียบเทียบอิทธิพล
ของการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีผลต่อการใช้ภาษาของนักเรียนชายหญิงและศึกษาความ
คิดเห็นและความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวัน โดยส่งแบบ
สอบถามไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 420 ชุด ข้อมูล
ที่ได้นำมาหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทาง

เดียว และทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ หนังสือพิมพ์รายวันมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาพูดของนักเรียนสูง มีผลต่อการใช้ภาษาเขียนปานกลาง มีผลต่อการใช้ภาษาของนักเรียนชายและหญิงไม่แตกต่างกัน และนักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง คอสมงที่นักเรียนสนใจอ่านมาก คือ โฆษณาเกี่ยวกับสถานศึกษา

วรรณา โตนินบูลย์พงศ์ (2527: 119-121) ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารธรรมศาสตร์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจปริมาณบทความในแต่ละแขนงวิชา และศึกษาขอบเขตเนื้อหาวิชาว่าสอดคล้องกับแขนงวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือไม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพร้อมกับสัมภาษณ์บรรณาธิการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำวารสารธรรมศาสตร์ ใช้คู่มือการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2525-2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นแนวทางในการสร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา สำรวจและวิเคราะห์เนื้อหา บทความที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด 275 บทความ จากวารสารธรรมศาสตร์ตั้งแต่ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2514 ถึงปีที่ 11 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2525 บันทึกรอยคะแนนลงในตารางวิเคราะห์เนื้อหา รวมคะแนนทั้งหมดแล้วนำมาหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า มีเนื้อหาในสาขาวิชาศิลปศาสตร์มากที่สุด นอกนั้น เป็นเนื้อหาวิชาแขนงอื่น ๆ ผู้เขียนบทความต่าง ๆ ส่งกวดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากที่สุด และให้ข้อเสนอแนะว่าควรเลือกบรรณาธิการหมุนเวียนไปตามคณะต่าง ๆ เพื่อให้วารสารธรรมศาสตร์มีเนื้อหาในแขนงวิชาต่าง ๆ สมดุลกันมากขึ้น มีคุณภาพ และออกตรงเวลา

ชญา เปรมโยธิน (2527: 93-98) ได้วิจัยเรื่อง "หนังสือพิมพ์รายวันกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน : ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาเฉพาะหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน" โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่ปรากฏในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชนของหนังสือพิมพ์รายวัน 10 ฉบับ คือ มติชน สยามรัฐ แนวหน้า บ้านเมือง ไทยรัฐ สายกลาง เดลิมีเรอร์ เดลินิวส์ และชาวไทย จำนวนหนังสือพิมพ์ที่ใช้วิเคราะห์ 395 ฉบับ เลือกศึกษาโดยวิธีหมุนเวียนตามวันสำหรับหนังสือพิมพ์ที่มีหน้าสำหรับเด็กทุกวัน ส่วนหนังสือพิมพ์ที่มีหน้าสำหรับเด็กและเยาวชนเฉพาะวันหรือ 1 ครั้งในสัปดาห์จะศึกษาครบทุก

ฉบับ ผลการวิจัย ปรากฏว่า รูปแบบในการเสนอเนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชนของหนังสือพิมพ์ 10 ฉบับ มีความหลากหลายมาก หน้าสำหรับเด็กและเยาวชนมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (ปี 2525-2529) ครบทุกด้าน ลักษณะของการใช้ภาษาในหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน พบว่า ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ความผิดพลาดที่พบคือ การสะกดการันต์ และแนวโน้มในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนของหนังสือพิมพ์ 10 ฉบับ สอดคล้องกัน คือ ต่างเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชนด้านสติปัญญา และความสามารถ พื้นฐานมีปริมาณความถี่สูงสุดเป็นอันดับหนึ่งทุกฉบับ

อดุล หุตางกูร (2528: 91-98) ได้วิจัยเรื่อง "อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการศึกษาของนักเรียนเตรียมทหาร ตามความคิดของตนเอง" โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวัน และศึกษาอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันที่มีต่อการศึกษาของนักเรียนเตรียมทหารตามความคิดเห็นของตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนเตรียมทหาร สังกัดเหล่าทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ และ ตำรวจ ปีการศึกษา 2528 จำนวน 528 ชุด ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัย ปรากฏดังนี้ นักเรียนเตรียมทหารส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เวลาที่อ่านไม่แน่นอน หนังสือพิมพ์ที่นิยมอ่านมาก คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ อ่านเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อความบันเทิงและใช้ในการสนทนา นักเรียนเตรียมทหารมีความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์มีทั้งผลดี คือ ช่วยให้มีความรู้กว้างขวาง ทันสมัย ส่วนผลเสียคือ ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดี กังวลใจ สำหรับอิทธิพลต่อการศึกษา นั้น นักเรียนเตรียมทหารระบุว่าหนังสือพิมพ์ช่วยให้มีความรู้ด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ความรู้รอบตัว ช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่าน และการรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ นักเรียนเตรียมทหารทั้งสี่เหล่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ไทยรายวันต่อการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เอ็ดวิน ชาร์ล สโตรเช็คเกอร์ (Edwin Charles Strchecker 1969: 3964-A) ได้วิจัย เรื่อง "American Juvenile Literary Periodicals 1789-1826" เพื่อรวบรวมรายชื่อวารสารที่มีคุณค่าในเชิงวรรณกรรมสำหรับเยาวชนที่พิมพ์ในสหรัฐอเมริกา จากปี ค.ศ. 1789-1826 และนำวารสารมาวิเคราะห์ในแง่ประวัติและคุณค่าทางวรรณกรรม วิธิตำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาวารสารสำหรับเยาวชนย้อนหลังด้วยวิธีสำรวจลักษณะต่าง ๆ ของวารสาร ตอนที่ 2 พิจารณาลักษณะภายในของวารสารแต่ละฉบับ ตอนที่ 3 เป็นภาคผนวกรายชื่อวารสาร บรรณาธิการ สำนักพิมพ์และอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่าวารสารที่มีคุณค่าในเชิงวรรณกรรมสำหรับเยาวชนอเมริกันตอนต้นศตวรรษที่ 19 สะท้อนให้เห็นพัฒนาการที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประการแรก แนวโน้มของวรรณกรรมสำหรับเยาวชนได้เปลี่ยนจากการสั่งสอนอบรมโดยตรง มาเป็นการเสนอเรื่องบันเทิงคดี แทรกคติต่าง ๆ ประการที่สอง วรรณกรรมสำหรับเยาวชนเริ่มมีคุณภาพดีขึ้น และนักเขียนที่มีชื่อเสียงหลายคนได้เขียนเรื่องลงในวารสาร ประการที่สาม เด็กชอบอ่านวารสารซึ่งนับว่าเป็นการขยายขอบเขตของการอ่านนอกเหนือไปจากตำราเรียน และผู้ปกครองก็เต็มใจยอมรับวารสาร ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยสร้างนิสัยให้เยาวชนรักการอ่านมากขึ้น

เออร์เนสท์ ซิซิล มอร์แกน (Ernest Cicill Morgan 1972: 5727-A) ได้วิจัยเรื่อง "Patterns of Newspaper Readership : Servey of Readership by Demographic Group" เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแบบแผนการอ่านหนังสือพิมพ์ของกลุ่มประชากรต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา โดยวิธีการสัมภาษณ์ประชากรที่สุ่มมาจำนวน 2,326 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยอ่านหนังสือพิมพ์รายวันในชุมชนของตนเองมาแล้วก่อนถูกสัมภาษณ์ 1 สัปดาห์ ข้อมูลที่ได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าไคสแคว์ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของกลุ่มประชากรมีความแตกต่างกันในเรื่องแบบแผนการอ่านอย่างเด่นชัด ระหว่างชายกับหญิง คนที่มีอายุมากที่สุดกับคนที่มีอายุน้อยที่สุด และคนที่มีการศึกษาสูงที่สุดกับคนที่มีการศึกษาต่ำสุด คนที่แต่งงานแล้วกับคนที่เป็นโสด คนที่ทำงานเต็มเวลากับคนที่ทำงานเป็นบางเวลาในหนึ่งวัน และคนที่ประกอบอาชีพกับคนไม่ได้ประกอบอาชีพ สำหรับการเลือกอ่านบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับ

ภูมิหลังของผู้อ่าน เช่น พื้นฐานทางครอบครัว เพศ สถานภาพการสมรส สภาพแวดล้อมการทำงาน ซึ่งล้วนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกอ่านบทบรรณาธิการของแต่ละบุคคล ส่วนเนื้อหาของข่าวที่มีจำกัด ไม่เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลือกอ่านแต่อย่างใด

มิน-ซุง เชียะ (Min-Chung Hsieh 1982: 5-A) ได้วิจัยเรื่อง "Newspaper Reading Habit of Selected Southern Illinois High School Students" เพื่อสำรวจนิสัยการอ่าน เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์ และเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ที่นักเรียนในรัฐอิลลินอยส์ชอบอ่าน หนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ หนังสือพิมพ์ในเมืองใหญ่ หนังสือพิมพ์ในท้องถิ่นและหนังสือพิมพ์ในโรงเรียน นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรกำลังเรียนอยู่ระดับเกรด 10, 11 และ 12 จำนวน 982 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าไคสแควร์ เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ดังกล่าวทั้ง 3 ประเภท โดยใช้เวลาในการอ่านประมาณ 10 นาที นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่น และแสดงความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่นช่วยในเรื่องการเรียนได้มาก นอกจากนี้ยังมีบทบาทต่อชีวิตประจำวันและต่อการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่สนใจเกี่ยวกับเหตุการณ์สังคมใกล้ตัวมากกว่าสังคมไกลตัว

มาริลิน รุท โอลสัน (Marilyn Ruth Olson 1984: 342-A) ได้วิจัยเรื่อง "A Study of the Uses of the Daily Newspaper in the Curriculum of Elementary and Secondary Schools (Current Events, Curriculum Model Mass Media, Methodology)" เพื่อศึกษาการใช้หนังสือพิมพ์รายวันในหลักสูตรของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การศึกษานี้เป็นการสรุปผล 4 ประการ คือ ใครเป็นผู้ใช้หนังสือพิมพ์ ครูใช้หนังสือพิมพ์เมื่อใดและมากน้อยเพียงใด ทำไมจึงใช้หนังสือพิมพ์ ครูใช้หนังสือพิมพ์อย่างไร ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีอยู่ 2 ข้อ คือ ข้อมูลจากการสั่งหนังสือพิมพ์มาใช้ในชั้นเรียนในช่วง 4 ปี และข้อมูลจากการสำรวจการปฏิบัติการสอนของครูที่สั่งหนังสือพิมพ์มาใช้ในชั้นเรียนในรอบปีที่ผ่านมา การวิเคราะห์การปฏิบัติการสอนนั้นใช้แบบจำลองหลักสูตรซึ่งอาศัยทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างทักษะ เนื้อหา และทัศนคติ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ใช้

หนังสือพิมพ์ในการสอนเป็นครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาซึ่งอยู่เขตในเมืองและชนบท ครูส่วนใหญ่ใช้หนังสือพิมพ์เป็นบทเรียนสั้น ๆ โดยไม่ได้ใช้สม่ำเสมอตลอดปีการศึกษา ครูแสดงความเห็นว่ากิจกรรมการใช้หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ แต่จากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์สามารถนำมาใช้เป็นบทเรียนประกอบเนื้อหาวิชาที่เรียนได้ ครูแสดงความคิดเห็นอีกว่าจุดมุ่งหมายสำคัญของการใช้หนังสือพิมพ์ก็เพื่อพัฒนาทักษะ หนังสือพิมพ์ให้ผลดีทางการศึกษาคือช่วยปรับปรุงความรู้และทัศนคติ ครูที่สั่งหนังสือพิมพ์และใช้หนังสือพิมพ์ในชั้นเรียนนั้นจะอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำ และมีความเห็นว่าหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งข้อมูลที่ดี

แนนซี แอนครอป เบคเซอร์ (Nancy Ann Klop Becher 1990: 1178) ได้วิจัยเรื่อง "A Curriculum Guide (Grades 1-8) for the Newspapers as part of a Literate Classroom Environment" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือหลักสูตรที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาประสิทธิภาพของการใช้หนังสือพิมพ์ในชั้นเรียน และเพื่อจัดหลักสูตรภาษาที่ใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากนั้นก็จัดเนื้อหาในคู่มือหลักสูตร ซึ่งได้แก่ กระบวนการในการอ่าน วรรณกรรมเด็ก การอ่านในใจ วารสารข่าว การอ่านออกเสียง การเขียนและอ่านเพื่อการเรียนรู้ การฝึกฟัง ภาษานูต การเล่าเรื่อง และศูนย์หนังสือพิมพ์ มีการนำเสนอกลวิธีสอนเกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการเรียนการสอน มีกิจกรรมเสนอแนะหลายกิจกรรมโดยจัดแบ่งออกเป็นระดับต้น กลางและสูง เครื่องมือที่ใช้ประเมินได้รับการทดสอบจากครูที่เข้าร่วมในการวิจัย เรื่องประสิทธิภาพของการใช้หนังสือพิมพ์ มีการจัดโครงการอบรมเพื่อแนะนำคู่มือแก่ครูผู้สอน นำเสนอวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือพิมพ์ คู่มือหลักสูตรมีแนวคิดสำหรับการเรียนการสอน เพื่อการศึกษาประสิทธิภาพของการใช้หนังสือพิมพ์ในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังได้แสดงส่วนหนึ่งของหลักสูตรภาษาโดยผ่านการใช้หนังสือพิมพ์อีกด้วย

แฮเรียท เจน มายริค (Harriet Jane Myrick 1990: 1906) ได้วิจัยเรื่อง "Education Journal Reading Habits of Public Elementary School Teachers (Staff Development) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานิสัยการอ่านวารสารทาง

การศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 650 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 58 แห่งใน ซาน โจ คิวิน สแตนนิสลอส และเขตปกครองเทาลูมไน์ในรัฐแคลิฟอร์เนีย นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากชอบอ่านวารสารทางการศึกษา เพราะเสนอเรื่องราวที่มีประโยชน์ ครูใหญ่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลมากต่อการกระตุ้นให้ครูอ่านวารสารทางการศึกษา ครูส่วนมากมีความเห็นว่าวารสารทางการศึกษาช่วยให้มีความรู้ทางวิชาการทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ ทั้งยังช่วยในการสอนทักษะภาษาและช่วยให้รับรู้เรื่องราวของสังคมประชากรอื่น ๆ อีกด้วย

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์และวารสาร การศึกษาการอ่าน และการใช้หนังสือพิมพ์และวารสารวิชาการประกอบการเรียนการสอน ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของหนังสือพิมพ์และวารสารวิชาการต่อการศึกษา